

Kako postići uspjeh u e-tečaju?

Uvod

Rezultati mnogih istraživanja pokazuju da svi polaznici nisu jednako uspješni u pohađanju e-tečaja i da na njihov uspjeh utječu brojni činitelji. Sve veća popularnost e-tečajeva u obrazovnom procesu zahtijeva od polaznika da adaptira već ranije usvojene vještine iz tradicionalnog obrazovnog procesa. Watkins & Corry (2004) [4] navode da presjek vještina uspješnog tradicionalnog učenja: način učenja, upravljanje vremenom, bilješke, učinkovito čitanje, kritičko promišljanje i pisanje s novim online vještinama: pristup, komunikacija, pretraživanje sadržaja, preuzimanje sadržaja, uspoređivanje i sinteza vode u siguran uspjeh u e-learningu. Uz navedene vještine uspješnog online učenja, polaznici će u različitim situacijama kao i u različitim online tečajevima razvijati svoje osobne online vještine. Općenito, svaki polaznik da bio bio uspješan online polaznik, prije početka rada u online tečajevima, treba posjedovati slijedeće kvalitete: biti «samousmjeravajući» i motiviran, imati dobre osnovne vještine u radu s računalom, imati omogućen pristup računalu koje je priključeno na internet, moći dobro čitati i pisati, bez ustručavanja tražiti pomoć kad mu je potrebna, biti znatiželjan, biti spreman dijeliti svoje iskustvo s instruktorom i drugim studentima, treba imati dobre vještine upravljanja vremenom, ne treba se oslanjati na face to face interakciju s instruktorom i drugima. Mnoge organizacije prije pohađanja online tečaja pomoću određenog instrumenata (anketa) polaznicima e-tečaja omogućuju da ispita svoju spremnost ili nespremnost za rad u e-tečaju. Na pitanje, da li će e-učenik nakon cijelog ciklusa pripreme ipak završiti e-tečaj s uspjehom, teško je dati potvrdan odgovor. Rezultati brojnih istraživanja pokazali su da veliki postotak polaznika ne završava započete e-tečaje.

Koji činitelji utječu na uspjeh polaznika?

U ovom radu biti će prikazani rezultati istraživanja o činiteljima koji su u određenim okolnostima utjecali na uspjeh polaznika u nemoderiranom e-tečaju «Online komunikacija». Činitelje koji su utjecali na uspjeh polaznika bilo je moguće identificirati s provedene dvije ankete i dva testa (oboje u papirnatom obliku) prije početka i na završetku pohađanja e-tečaja «Online komunikacija». Na završnom testu 84% (n= 62) studenata je uspješno završilo e-tečaj odnosno na završnom testu imali su 63% ili više bodova. (Za daljnju analizu i prikaz pojedinih kategorija korišteni su podaci stvarnih 20 najboljih i 20 najslabijih sudionika iz obje skupine). Pozitivno ocijenjeni studenti na završnom testu dobili su potvrdu o pohađanju e-tečaja. U istraživanju se pokazalo da je potvrda jedan od glavnih motiva za završetak online tečaja. 20 najboljih u odnosu na 20 najslabijih studenata u završnom testu znanja u prosjeku ocjenjuju da je *korisnost* informacija više djelovala na njihovo učenje. S druge strane, 20 najslabijih u odnosu na 20 najboljih studenata u prosjeku ocjenjuju da je na njihovo učenje više djelovala *mogućnost dobivanja potvrde*. Na kraju, *zanimljivost* sadržaja je podjednako djelovala na učenje obje skupine ispitanika. Postoji mogućnost da je zalaganje uspješnijih studenata u tečaju u prosjeku pod malo većim djelovanjem intrinzičnih motiva (osjećaj korisnosti informacija), u odnosu na manje uspješne studente koji su možda (u prosjeku) malo više pod djelovanjem ekstrinzičnog motiva dobivanja potvrde.

Rezultati pokazuju da su uspješniji studenti češće pristupali tečaju od kuće, u odnosu na neuspješnije studente koji su tečaju češće pristupali s fakulteta. Ovo pokazuje da su uvjeti učenja mogli imati utjecaj na uspješnost u učenju. Uspješniji studenti su u prosjeku riješili više testova i kvizova u tečaju u odnosu na manje uspješne studente. Na osnovu podataka možemo zaključiti da se uspješniji studenti u prosjeku malo češće slažu s tvrdnjom da

polaznikova sposobnost samomotiviranja utječe na to koliko truda ulaže u svladavanje online tečajeva što upućuje na mogućnost da su i sami bili više samomotivirani za svladavanje tečaja.

Premda zbog malog broja ispitanika u istraživanju nije moguće interpretirati rezultate obrade podataka uz odgovarajuću statističku značajnost, postoje indikacije da su uspješniji ispitanici u odnosu na manje uspješne u online tečaju malo više bili motivirani ne samo dobivanjem potvrde, već i potencijalnom korisnošću informacija. Također, ti su ispitanici češće i duže pristupali tečaju od kuće, u prosjeku su češće pročitali cjelokupan sadržaj tečaja, više su rješavali testove i kvizove. Na kraju, uspješniji studenti smatraju samomotiviranje važnijim činiteljem s obzirom na trud kojeg polaznici online tečaja ulažu u njihovo svladavanje.

Zaključak: Činitelje koji utječu na uspjeh polaznika možemo svrstati u nekoliko kategorija: vrijeme, tehnologija, osobno, instrukcije, inicijativa, kompetencija.

Iskustvo koje su polaznici stekli u tečaju «Online komunikacija» nije mjerilo uspjeha u pohađanju drugog tečaja.

Literatura:

- [1] Marc D. Miller, R. Kelly Rainer, J. Ken Corley (2004): "Predictors of Engagement and Participation in an On-Line Course, Online Journal of Distance Learning Administration". Volume VI, Number I, Spring 2003
URL: <http://www.westga.edu/~distance/ojdl/spring61/miller61.htm>
- [2] McVay-Lynch, M. (2002): "The Online Educator – A Guide to creating the Virtual Classroom". Routledge, London.
- [3] Paul Jones, P., Packham, G., Miller, C., Jones, A. (2004): "An initial evaluation of student withdrawals within an e-learning environment: The case of e-College Wales". Electronic Journal on e-Learning Volume 2 Issue 1 (February 2004) 113-120
URL: <http://www.ejel.org/volume-2/vol2-issue1/issue1-art13-jones.pdf>
- [4] Ryan Watkins: "Pripremanje studenata za učenje putem Interneta". Edupoint, veljača/2006. URL: <http://www.carnet.hr/casopis/42/clanci/2?CARNetweb=9f0e113005365b2496a46e5196fe3703>
- [5] Smith, P.J. (2001): "Learners and their workplaces: Towards a strategic model of flexible delivery of training in the workplace". Journal of Vocational Education and Training, Volume 53, Number 4, 609-628. URL: <http://dx.doi.org/10.1080/01587910303043>